א גוט מארגן, דאנערשטאג פרשת בהר-בחוקותי, כ לחודש אייר תשפ״ו. היום חמשה ושלושים יום שהם חמשה שבועות לעומר. א פרייליכן, לעכטיגן און געבענטשטן גוט מארגן; א פרייליכן, לעכטיגן און געבענטשטן טאג; און א פרייליכן, לעכטיגן און געבענטשטן תמיד. ברוך ה׳ ברוך הוא, הודו לה׳ ברכו שמו. ס׳איז א געוואלדיגער און פרייליכער טאג פאר ״פנים מאירות אש״בש״. מיר האבן אנגעפאנגען נאך ל״ג בעומר זיך ארייינצולייגן מפיץ צו זיין און אויסצושפרייטן די מצוה פון כיבוד אב ואם, כדי משפיע צו זיין אריכות ימים ושנים טובות פאר אידישע קינדער, אזוי ווי עס שטייט ״למען יאריכון ימיך״.

ווי באקאנט **איז כיבוד אב ואם איינע פון די חמורות שבחמורות אין די תורה, און ליידער האט זיך דער סטרא אחרא און דער יצר הרע זייער שטארק פארלייגט דערויף דא אין דעם ביטערן גלות, כדי מעכב צו זיין די גאולה חלילה**. אבער ברוך ה׳, מיר האבן היינט באקומען רופן פון עסקנים און אידן וואס ווילן זיך ארייינלייגן מפיץ צו זיין די הלכות, די ענינים, און די התעוררות מקיים צו זיין מצות כיבוד אב ואם בהידור.

בעזרת ה׳ ובסיעתא דשמיא, וועלן מיר אין ״פנים מאירות אש״בש״ ווערן שותפים מיט די אלע עסקנים און יראי ה׳ וואס ווילן זיך ארייינלייגן מקדש צו זיין שם שמים. דער הייליגער באשעפער האט צוגעגליכן די יראה פון א טאטע און א מאמע צו די יראה פונעם באשעפער אליין. זאל דער אייבערשטער העלפן אז מיר אלע זאלן זוכה זיין מפיץ צו זיין כבוד שמים, מרבה צו זיין שלום בעולם, ברענגען תורה אויף די וועלט, און מקיים זיין די מצוות התורה מיט שמחה און בהידור.

אזוי ווי עס האט דערציילט א משפחה פון ״פנים מאירות״ אז ביי זיי אין די משפחה איז, ברוך ה׳, געבוירן געווארן א קינד איין וואך פאר פסח. מזל טוב! נו, וואס טוט מען יעצט? א שטוב מיט קינדערלעך, וואו גייט מען אויף פסח? האט די שוויגער גערופן און געבעטן אז זיי זאלן קומען צו איר; דארט וועט די הויז זיין ליידיג, אזוי וועט די יולדת זיך קענען אפרוען, די קינדער וועלן האבן א רואיגקייט ביי די זיידע און באבע, דער טאטע וועט קענען זיין דארט פאר די קינדער, און הכל על מקומו יבוא בשלום.

זיי זענען אנגעקומען ערב פסח, און האבן געזען אז עס זענען דארט דא נאך פינף משפחות; פינף משפחות מיט קינדער זענען געקומען אויף פסח! דאס צימער וואס מען האט געגעבן פאר די יולדת איז געווען נעבן א צימער וואו עס האבן געשלאפן פינף קינדער, וועלכע זענען געווען און דער פרעמד, און בפרט עס איז יום טוב צייט זענען זיי געווען פרייליך און לעבעדיג און געמאכט קולות. די קינדער פון דער יולדת אליין האט מען געלייגט שלאפן נישט אויף געהעריגע בעטן, נאר אויף סאפעס און קאוטשעס. בקיצור, עס איז געווען א פלאץ וואו מען וואלט געקענט ווערן בייז, מען וואלט געקענט טענה׳ן אז מען האט זיי אויסגעשפילט, עס איז געווען פלאץ פאר טענות און פארדרוס; מען האט זיך בכלל נישט געקענט אויסרוען, און מען וואלט געקענט זאגן אז אנשטאט זיך אפרוען איז עס נאר געווארן ערגער.

אבער ס׳איז דאך א ״פנים מאירות״ משפחה, איז די ערשטע זאך האט מען אלעס מקבל געווען באהבה, ברצון, בסבר פנים יפות, און בשמחה. אזוי וויל דער אייבערשטער, אזוי האט דער אייבערשטער געוואלט; אדרבה, ס׳איז דא א סימן אז דער אייבערשטער וויל אז מ׳זאל דא זיין, און אלעס וועט זיין גוט. די משפחה דערציילט - הודו לה׳ ברכו שמו, כי טוב ה׳ לעולם חסדו - עס איז געווען א שיינער יום טוב, און די יולדת האט זיך ברוך ה׳ שיין געקענט אויסרוען. נאכמער, די ערהאלונג פון דער יולדת איז געווען אסאך שנעלער און אסאך גרינגער ווי אלע פריערדיגע געבורטן. איר הערט, הייליגע לעכטיגע אידישע קינדער: כיבוד אב ואם, ובפרט ווען מ׳טוט עס באופן פנים מאירות, מיט א שמייכל, מיט א שמחה, מ׳בלאזט נישט, מ׳כעס׳ט נישט, און מ׳רעגט זיך נישט. ״אין אדם שומע לי ומפסיד״ - אז מ׳הערט אויס און מ׳פאלגט די תורה, קען מען קיין שאדן נישט האבן עס איז כולו ריוח.

הייליגע לעכטיגע אידישע קינדער, א פרוי האט דערציילט אז מ׳איז געשטאנען און געווארט אויף א באס. למעשה איז דער באס נישט

אנגעקומען, און דער באס וואס איז יא אנגעקומען איז געווען פול, האט מען געדארפטווארטן אויף א צווייטן באס. געווענליך אין אזא פאל ווערן מענטשן בייז; מ׳יאגט זיך, מ׳וויל נישט אזוי לאנג שטיין אויף דער גאס און ווארטן. האט זיך איינער אנגערופן: ״רבותי, פנים מאירות! אמונה, שלום, בטחון ושמחה! פריילך, רואיג, אזוי וויל דער אייבערשטער. לאמיר הארעווען אויף מנוחה ושמחה, אור ליהודים, אויף זען גוט, טראכטן גוט, און רעדן גוט.״ און דער גאנצער עולם האט זיך בארואיגט.

הייליגע לעכטיגע אידישע קינדער, דער יצר הרע, דער סטרא אחרא – לא עלינו ולא עליכם ולא על כל ישראל – האט זיך פארלייגט אויף פארשידענע אופנים אפצושוואכן דעם כח פון ״פנים מאירות אש״בש״, צו ברענגען יסורים און ייאוש, און פרובירן צו טון וואס מ׳קען צו צוברעכן די דבר שבקדושה, די הייליגע עבודת הקודש פון פנים מאירות אש״בש. אבער הייליגע לעכטיגע אידישע קינדער, אין די תורה שטייט ״וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ״; אדרבה ואדרבה, לאמיר זיך אלע אינאיינעם נעמען מער צושפרייטן די פנים מאירות, זיך מער קאכן אין פנים מאירות, און אריינברענגען נאך מענטשן אין פנים מאירות.

ווען מיר זענען געווען ביי א חתונה אין לג בעומר, האבן מיר זיך געטראפן מיט א ליטווישן רב, א ליטווישער ראש ישיבה, און ער האט אונז געבעטן: ״ברענגט אריין אין די וועלט נאך מדריכים און מדריכות, ברענגט אריין אין די וועלט רבנים, דיינים און ראשי ישיבות, מענער און פרויען וואס האבן א הארץ צו העלפן אידן.״ עס זענען דא אזויפיל אידן וואס דארפן געהאלפן ווערן, ס׳איז לא יאומן כי יסופר וויפיל ישועות אידן זעען דורך פנים מאירות אש״בש, הייליגע לעכטיגע אידישע קינדער.

לאמיר מפיץ זיין איבער די גאנצע וועלט ״פני מאירות אש״בש״, טון וואס מ׳קען עס צו צושפרייטן, אויסהאלטן, און געבן נדבות. און ווען דו זעסט א רב, א דיין, א מומחה, א מחנך אדער א מחנכת, א חתן מלמד אדער א כלה מלמדת, וואס האבן די כוחות, די מוחות, און די יראת שמים, ברענג זיי אריין זיי זאלן זיך איינשרייבן צו ווערן מדריכים און מדריכות פון ״פנים מאירות״, כדי אז מיר זאלן מקדש זיין שם שמים.

אין די תורה הקדושה שטייט ״קושטא קאי״, אמת האט א קיום. ״פנים מאירות אש״בש״ איז קושטא דאס זענען מידות פון אמת. דאס איז אלעס נאר מפי ספרים וסופרים, אלעס מיט מקורות, אלעס פון הייליגע מקורות. דער הייליגער באשעפער וועט העלפן, מ׳וועט דורכמאכן און מ׳וועט דורכגיין אלע שוועריגקייטן און אלע לחצים; אלעס וועט מען דורכמאכן בעזרת השם מיט שמחה און מיט אמונה פשוטה. מ׳דארף מתפלל זיין און מ׳דארף עס צושפרייטן, כדי מרבה צו זיין קדושה בעולם. אז ס׳קומט אן שווער און עס קומט אן מיט אזויפיל יסורים, איז עס א סימן אז די חשכות גייט ברענגען א געוואלדיגע אור. און דער אור וועט זיין דורך מקיים זיין די תורה, דורך מפיץ צו זיין די תורה, דורך מרבה זיין כיבוד אב ואם, דורך מרבה זיין שלום, און דורך זיך אויסלערנען מקבל צו זיין דעם רצון השם דורך שווייגן

אין די וואכעדיגע פרשה איז דא די פרשה פון שמיטה. עס שטייט אין די פרשה ״וכי תאמרו״, מ׳פרעגט: וואס וועט מען עסן אין דעם זיבעטן יאר? ס׳איז דאך שמיטה, מ׳קען נישט איינזייען, מ׳קען נישט אקערן און מ׳קען נישט שניידן, פון וואו וועט מען האבן צו עסן? זאגט די תורה: זארג דיך נישט, איך וועל געבן א ברכה אז אין דעם זעקסטן יאר וועט וואקסן פאר דריי יאר: פארן זעקסטן יאר, פארן זיבעטן יאר, און פארן אנהויב פון דעם אכטן יאר.

דער ספורנו פרעגט: לכאורה, פאר וואס דארף די תורה דאס אראפשרייבן בלשון פון א קשיא און א תירוץ? די תורה וואלט דאך גראד געדארפט שרייבן אז אום שמיטה ארבעט מען נישט, און אז אין דעם זעקסטן יאר וועט וואקסן גענוג פאר דריי יאר.

ענטפערט אויף דעם דער ספורנו א הפלא׳דיגע עמוק׳דיגע תשובה. ער זאגט אזוי: דער רבונו של עולם האט צוויי וועגן וויאזוי ער קען אונז מאכן זאט. ער קען מאכן אז מיר זאלן עסן וועניג און פונדעסטוועגן שפירן זאט, אדער קען ער מאכן אז עס זאל זיין א שפע פון אסאך תבואה,

און מען זאל עסן אסאך און אזוי ווערן זאט. וואס איז דער חילוק צווישן די צוויי? דער חילוק ליגט אין די ארבעט. אויב אין דעם זעקסטן יאר גייט וואקסן פאר דריי יאר, מיינט דאס דריי מאל אזוי פיל ווי עס וואקסט נארמאל. איר ווייסט וויפיל שווערע הארעוואניע דאס איז? דאס שניידן, דאס דרעשן, און אלע עבודות וואס מען דארף טון מיט די תבואה ביזן אוועקלייגן – דריי מאל מער ווי א געהעריג יאר – דאס טייטשט אן עבודת פרך, א ביטערע שווערע ארבעט.

ס'איז אבער דא נאך א מהלך: אז ס'וואקסט די זעלבע מאס, נאר ס'קומט אריין א ברכה. מ'עסט איין רעפטל ברויט און מ'איז זאט, מ'דארף נישט נאך א רעפטל; מ'עסט איין קיכל און מ'איז זאט, און מ'דארף נישט מער. זאגט דער אייבערשטער: ווען דו היטסט שמיטה דארפסטו נישט זארגן, וואס דו וועסט עסן וועסט זאט ווערן - ס'מאכט נישט אויס וואס דו האסט, דו וועסט זאט ווערן. טאמער אבער האסטו שאלות, דו פרעגסט "פון וואו וועט מען האבן צו עסן?", דו גלייבסט נישט מיט אמונה פשוטה - דאס ארבעטן ביטער שווער קומט נאר ווייל דו האסט געפרעגט קשיות און שאלות. ווען דו וואלסט עס מקבל געווען באהבה ובשמחה ובאמונה פשוטה, מ'דארף נישט פרעגן, מ'דארף נישט דעם אייבערשטן אויסלערנען אדער אים דערמאנען כביכול - אויב דו טראסט דעם אייבערשטן דורך שווייגן, דורך עס אננעמען באהבה און גלייבן מיט אמונה פשוטה, דעמאלטס דארפסטו נישט ארבעטן ביטער שווער אינעם זעקסטן יאר.וואלסטו גארנישט געדארפט ארבעטן שווער, ס'וואלט געווען לחם מן השמים. איר הערט, הייליגע לעכטיגע אידישע קינדער? א געוואלדיגער יסוד: פרעג נישט קיין קשיות אויפ'ן הייליגן באשעפער, וועט דער הייליגער באשעפער העלפן אז דו וועסט נישט דארפן ארבעטן שווער. דו וועסט זען דעם אור פון זיך אליין. טראסט דעם אייבערשטן.

הייליגע לעכטיגע אידישע קינדער, מ'גייט יעצט דורך די צייטן פון עקבתא דמשיחא. אידישע קינדער גייען דורך יסורים, יסורים, און נאכאמאל יסורים - זה בכה וזה בכה. אידישע קינדער מוטשענען זיך מיט חינוך הבנים, אידישע קינדער מוטשענען זיך מיט מחלוקת, אידישע קינדער מוטשענען זיך מיט עלטערן וואס בענקען נאך זייערע קינדער, און קינדער וואס בענקען נאך זייערע עלטערן; משפחות וואס בענקען איינער נאך דעם צווייטן. אידישע קינדער מוטשענען זיך מיט חברותות, וואו מ'בענקט זיך איינער צום צווייטן; מ'מוטשעט זיך אויף פרנסה, און אידישע קינדער בענקען צו האבן ברייטקייט, הרחבה והרווחה. הייליגע לעכטיגע אידישע קינדער, **פרעגט נישט קיין קשיות! טראסט דעם אייבערשטן, און די ברכה וועט קומען אויף אן אופן וואס דו וועסט זיך נישט דארפן פלאגן און דו וועסט זיך נישט דארפן מוטשענען.** די שאלות וואס מ'פרעגט מאכן אז אפילו ווען די ישועה קומט - און זי וועט טאקע קומען - זאלסטו דארפן דורכגיין פלאג און שוועריקייטן כדי זי צו באקומען. הייליגע לעכטיגע אידישע קינדער, מ'פרעגט נישט קיין קשיות. צי איך האב יא געלט צי איך האב נישט געלט, צי ס'גייט מיר יא צי ס'גייט מיר נישט - "**טאטע, אזוי ווילסטו, איך בין דא פאר דיר, איך בין עס מקבל באהבה און איך טראסט דיך!**" דעמאלט זעט מען די השפעה אויף א הפלא'דיגן אופן. הייליגע לעכטיגע אידישע קינדער, דאס איז אונזער אמונה פשוטה.

רבי שלם שוואדראן האט פארציילט, אז איינמאל איז ער אריינגעגאנגען צום חזון איש. ער האט דארט געזען א מענטש וואס איז נישט געווען אינגאנצן ביים זינען, ער איז נישט געווען געזונט אין מוח, און ער האט געשמועסט שטילערהייט מיטן חזון איש. דער איד האט זיך צוגעבויגן גאר נאנט צום חזון איש, ווייל ער האט געוואלט רעדן גאר שטיל, און אינמיטן רעדן איז ער געווארן אזוי צופייערט, אז ער האט אנגעהויבן מאכן תנועות מיט די הענט און מיט זיין גאנצן קערפער. ער האט נישט באמערקט אז ס'איז געשטאנען דארט אויפן טיש א גרויסער קרוג מיט וואסער, און בשעת'ן מאכן די אלע תנועות, האט זיך דער גאנצער קרוג וואסער איבערגעגאסן אויפן טיש; עס האט זיך געגאסן אויפן חזון איש און אראפ אויף דער ערד. עס איז געווען א בחינה פון "ושאבתם מים בששון" – דער טיש, דער חזון איש, די פאדלאגע און די גאנצע ארום זענען געווען אינגאנצן דורכגעווייקט.

רבי שלם שוואדראן האט צוגעקוקט מיט וואונדער ווי דער חזון איש פירט זיך אויף כאילו לא היה; ער האט נישט געמאכט קיין שום באוועגונג, קיין שום פאקסן אדער אומבאקוועמליכקייט. וויבאלד יענער איד איז נישט געווען קיין בר דעת, האט ער אפילו נישט געכאפט וואס ער האט אנגעמאכט, און דער חזון איש האט ווייטער גערעדט צו אים מיט א געוואלדיגע רואיגקייט און סבלנות. ער האט זיך נישט אוועקגערוקט, ער האט נישט געקראצט די פיס אדער אויפגעהויבן די הויזן, און ער האט אפילו נישט אראפגענומען די הענט פונעם טיש. אלעס איז ווייטער געגאנגען פונקט ווי פריער, כאילו גארנישט וואלט פאסירט.

רבי שלום שוואדראן זאגט, אז ער איז דארט געשטאנען נבהל ונשתומם; ער האט נישט געהאט קיין אנונג וויאזוי א מענטש פארמאגט אזעלכע כוחות. ער האט ביי זיך געטראכט, אז אויב דער חזון איש וואלט געווען א חסידישער רבי, וואלטן שוין די גבאים צוגעלאפן, אפגעווישט דעם טיש, אפגעווישט דעם ערד געטוישט די בגדים פונעם רבי'ן, און עס וואלט געווען א גאנצע מהומה. אבער דא זיצט דער חזון איש, און קיינער דערוואגט זיך אפילו גארנישט צו זאגן. רבי שלום זאגט, אז ער האט יא געוואלט צוגיין, נאר ער האט צוגעקוקט מיט אזא התפעלות צו די הנהגה פונעם חזון איש; ער האט פארשטאנען אז דא ליגט א טיפקייט, און ער האט נישט געוואלט שטערן דעם חזון איש ביי זיין עבודת הקודש.

ווען דער איד איז ארויסגעגאנגען, איז רבי שלום שוואדראן צוגעגאנגען צום חזון איש און אים געפרעגט: "פון וואו נעמט מען אזעלכע כוחות?" אזוי האט ער געפרעגט דעם חזון איש, "נישט צו מאכן קיין שום תנועה, נישט צו מאכן יענעם אומבאקוועם, און נישט האבן קיין שום קפידה, נאר אלעס מיט א געוואלדיגע סבלנות, מיט א שמייכל און מיט אזא רואיגקייט?" האט אים דער חזון איש געענטפערט מורא'דיגע ווערטער: ***"וואס טראכסטו, אז איך בין נישט קיין כעסן בטבע? איך בין יא בטבע א גרויסער כעסן! נו, און פארוואס בין איך נישט געווארן אין כעס? ווייל די תורה לאזט נישט!"*** הערט איר, הייליגע לעכטיגע אידישע קינדער? ווייל די תורה לאזט נישט! דער חזון איש איז געווען בטל ומבוטל כעפרא דארעא צו די תורה און צום אייבערשטן.

הייליגע לעכטיגע אידישע קינדער, בשעת א מחלוקת זענען דא אזויפיל נסיונות פון רעדן לשון הרע און רכילות, חלילה וחס; ארויסצוזאגן ווערטער קעגן אנדערע מענטשן וואס מען טאר נישט זאגן, מוציא לעז זיין, מוסר דינו לשמים, אדער זאגן דאס פארקערט פון ברכות חלילה וחלילה. **עס זענען דא אזויפיל כעס'יגע און אויפגערעגטע ווערטער וואס עס ווילט זיך זאגן, אבער איר ווייסט דאך - די תורה לאזט נישט!** און אז די תורה לאזט נישט, דאן כעס'ט מען נישט, מען זאגט נישט, און מען טוט גארנישט. מען לעבט מיט שמחה, מען לעבט אין איין "אין עוד מלבדו", מען לעבט אינאיינעם מיט'ן הייליגן באשעפער. הייליגע לעכטיגע אידישע קינדער, עס איז נישטא קיין זיסערע און בעסערע לעבן פון דעם. די תורה וויל נישט קיין כעס, די תורה וויל נישט קיין לשון הרע און רכילות, און די תורה הקדושה וויל נישט מען זאל זיך פלאנטערן אין מחלוקת. די תורה הקדושה וויל מען זאל זיין פרייליך, האבן סבלנות און מוחל זיין. איי, עס גייט דיר יעצט שווער? עס זענען געשען זאכן וואס דיין מוח און דיין חכמה בינה ודעת קענען נישט משיג זיין וויאזוי דאס איז מעגליך? פרעג נישט קיין קשיות.

דער ספורנו זאגט אז מען דארף ארבעטן זייער שווער אויף די ברכה. טראסט דעם אייבערשטן, גלייב אינעם אייבערשטן, היט אפ די תורה מיט שמחה, **און זאג די ווערטער: "ווייל אזוי האט אונז דער הייליגער באשעפער באפוילן; איך טו נאר וואס די תורה לאזט יא, און איך קען גארנישט טון וואס די תורה לאזט נישט."**

א איד, א סלאנימער חסיד, האט דערציילט אז ער האט געהאט א שטוב מיט טעכטער. דער אייבערשטער האט אים געהאלפן און ער האט אלע טעכטער חתונה געמאכט מיט פיינע איידעמער, און ער האט געהאט גענוג געלט פאר די חתונות און צו קויפן דירות פאר זיי. ווען ער האט

חתונה געמאכט די יונגסטע טאכטער, האט ער געשפירט א געוואלדיגע הכרת הטוב פארן הייליגן באשעפער און ער האט געזאגט: ״איך מוז עפעס טון, איך וויל טון עפעס אלס הכרת הטוב פארן אייבערשטן פארדעם וואס ער האט מיר געהאלפן חתונה מאכן אלע טעכטער מיט פיינע איידעמער, זיי זאלן האבן א גוטע שלום בית, ערליכע שטובער און ערליכע קינדער.״ ער האט געשפירט אז ער מוז עפעס טון פארן אייבערשטן, האט ער באשלאסן צו שרייבן א ספר תורה און עס מנדב זיין פארן בית המדרש.

איז ער געגאנגען צום סלאנימער רביין, האט אים דער רבי געזאגט: ״ניין, חס ושלום, בשום אופן נישט, עס איז נישט קיין גוטע עצה.״ ער איז געקומען פרעגן נאכאמאל, אבער דער רבי האט זיך געהאלטן ביי דאס זייניגע: ״ניין, ניין, עס איז נישט קיין גוטע עצה.״ ביז איינמאל איז ער געקומען און ממש אויסגעבראכן פארן רביין: ״איך האלט עס נישט אויס, איך מוז שרייבן א ספר תורה, מיין הארץ גייט אויס, איך וויל געבן עפעס הכרת הטוב פארן אייבערשטן.״ האט אים דער סלאנימער געענטפערט אזוי: רבי איסר זלמן מעלצער האט אמאל געזאגט פאר א איד וואס האט געהאט א גוטע קשיא: ״דו האסט אזא גוטע קשיא; א גוטע קשיא טוט שטארק וויי און עס שטערט א מענטש, דעריבער זאלסטו נישט אננעמען סתם אזוי א תירוץ. דו זאלסט אזוי לאנג הארעווען און זיך פלאגן ביז דו וועסט האבן א ריכטיגן תירוץ, ווייל א גוטע קשיא פאדערט א גוטן תירוץ. אבער אויב דו וועסט נעמען עפעס א שוואכן תירוץ, וועסטו שוין נישט ווייטער טון און נישט אריינטראכטן, און דו וועסט קיינמאל נישט צוקומען צו א ריכטיגן תירוץ.״

האט ער אים געזאגט: ״דו האסט דא א גוטע קשיא אויפ'ן אייבערשטן. וואס איז די קשיא? 'מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי'. דו האסט א גוטע קשיא, אבער דו ווילסט דאס פארענטפערן מיט א ספר תורה? מיט דעם ווילסטו פארענטפערן דעם גרויסן קשיא? דו ווייסט דאך אז מ'זאגט ביי נשמת: 'אלו פינו מלא שירה כים ולשוננו רנה כהמון גליו וכו' אין אנחנו מספיקים להודות לך ה' אלקינו'. **דו דארפסט האבן די קשיא דיין גאנץ לעבן; דו דארפסט איבערבלייבן מיט די קשיא 'מה אשיב לה''. דו דארפסט זיך שפירן שולדיג דיין גאנץ לעבן.** דו קענסט נישט אריינגעבן א ספר תורה און פארטיג, אז דו זאלסט שפירן 'אקעי, בסדר, איך האב שוין אפגעגעבן פאר'ן אייבערשטן הכרת הטוב'. ניין, ניין, ניין! דאס איז א צו קליינע תירוץ פאר אזא גרויסע קשיא. דו דארפסט האבן די קשיא, און האבן אן הכרת הטוב, **און בלייבן שולדיג פאר'ן אייבערשטן הכרת הטוב לעולם ועד ולנצח נצחים. און דאס וועט מאכן אז דו זאלסט שטענדיג זיין אפגעהיטן פון עבירות, זאלסט שטענדיג קענען מקיים זיין מצוות, און זאלסט מקיים זיין 'ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום'.״**

הייליגע, לעכטיגע אידישע קינדער, מיר זענען אזויפיל שולדיג פאר'ן אייבערשטן. דער אייבערשטער געבט אונז אזויפיל חסדים, אזויפיל גוטס. אה, הייליגער באשעפער, ס'איז נישטא קיין ווערטער דיך צו דאנקען. ״מה אשיב לה׳״, וואס זאל איך גיין באצאלן פאר'ן אייבערשטן? איך וויל דאנקען און דאנקען און דאנקען, און נישט אויפהערן צו דאנקען. זאגן מזמור לתודה, זינגען מזמור לתודה, זאגן מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר, זינגען מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר, אדון עולם, אין עוד מלבדו.

טאטע, איך האב דיך ליב מיט אן אהבת נפש. טאטע, אלעס קענסטו מיר צונעמען, אבער נישט מיין ליבשאפט צו דיר; דאס קען נישט אוועקגענומען ווערן פון מיר. איך וועל דאס אנהאלטן ביז נצח נצחים, באשר הוא שם. טאטע, איך האב דיך ליב, הייליגער באשעפער, און איך שפיר דיין ליבשאפט צו מיר ב"ה, נישט קיין חילוק אין וואסערע מקום, אין וואסערע אופן, אדער אין וואסערע מצב. טאטע, איך בין דא, איך טראסט דיך, שעושה לי כל צרכי, אין עוד מלבדו. הייליגע, לעכטיגע אידישע קינדער, פועל'ט אלעס גוטס: כל מיני ישועות, כל מיני רפואות, און כל מיני ברכות. מ'זאל קענען מקיים זיין די מצוות התורה בהידור, מ'זאל קענען מפרסם זיין כבוד שמים, און א לעכטיגן תמיד אכי״ר